

Policratici Contenta

Johannes <von Salisbury, Bischof>

Parrhisius, 1513

C. xxv. Q[uod] argumentum a signo suo no[n] est necessariu[m]: & de
e[m]echia/ achab/ & niniuitis. & q[uod] ea que significant[ur] imitari
p[ossun]t.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70332](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-70332)

Policratici de Curialiū nugis.

ps. xxxv.

peruestigabiles vie eius tibiq; nadabilis sit iudiciorū eius abyssus multa. **C** Si de ea natura niteris que in rebus id est frequēti rerum cursu versatur: frustra tibi de siderii familiaritate blandiris: cū a solito rerum cursu multa diuertant: & eo maiori admiratione feriant sensus hominū/ quo nō modo insueta sed ipsi nature evidentur aduersa: vt cū solis defectus plenilunio cōtingit: aut si circa synodum/ aut circa plenilunium/ vel ultra luminis sui luna patiatur eclipsim. **Q**ui enim sideribus legem dedit/ qui curricula temporum voluntatis sue freno moderatur/ qui rerum momēta temporibus suis accōmodat quādo vult/ & quomodo vult nouum stupente natura/ aut rarū potest producere effectum ex causis cōcurrentibus que aliter parere cōsueuerant. **Q**uis enim consiliarius ei⁹ fuit/ aut dicet ei cur ita facis? **V**t iq; domin⁹ est. Quod beneplacitum est in oculis suis faciet. Dispositioni ergo aptare tempora: & rerum momēta narrare temporib⁹ solus ille qui disposuit potest: & cū multorū noticiam fm beneplaciti sui mensuram concesserit creature: hoc sibi trinitas singulariter reseruauit. Quando itaq; & qđiu quid futurum sit nouit/ & etates temporum ille dispensat per quem ipsa tēpora facta sunt. Ipsa quoq; tempora motū & variatione rerū quasi quibusdā colorib⁹ pingit: & volubilem tēporis rotam iugali quodam nexu rerum quo teneatur illaqueat: & vt rem incōprehensibile ingerat intellectui eandem mirabiliter rerum proprietatib⁹ quasi suis informat. Non est inquit verbum altissimi/ vestrū nosse tempora vt plene sciatis quando & qđiu quid futurum sit: vel momenta/ vt possitis modos & varietates eorum que futura sunt cōprehēdere. **C**ece quare temerarium sit futura certo subiugare iudicio In patris siquidem potestate sunt posita non in necessitate eueniendi. Porro que in potestate posita sunt: sic & non sic esse possunt Nam que in necessitate: sic esse necesse est.

CQz argumentum a signo suo non est necessarium: & de ezechia/ achab/ & niniuitis: & p ea que significantur imitari possunt.

Capitulum. XXV.

Sed forte familiarib⁹ veritas loquens nō est vestrum ait/ vt tātam prerogatiuam alienis putamathematicis reseruaret. Esto: si tamen fidelis anim⁹ acquiescit Sed q̄ta vt predictū est/ est hec certitudo signorū? Nē pe cum signa meatus desenire suos nouū aliquid creditur imminere. Non enim eosq; cōtēdo vt res magnas nullis vnq; credam iudiciis preueniri: cum in sole & luna et ip̄is elemētis & or

Actuū. i.

Actuum. j.

naturae & vim significatiuam a domino esse didicerim. Ceterū artem esse qua quis de futuris ad oīa interrogat⁹ verum respondeat/aut omnino nō esse/aut nondum innotuisse hominib⁹ mihi multorum auctoritate & ratiōe persuasū est. Q^z si tibi persuadere nō possum obstantibus his que mihi de prouidētia & fato indefinēter opponis: mihiq^z repugnātibus exemplis que de variis affers hystoriis:persuasi tamen mihi huic nō acquiescere vanitati. ¶ Nō equidem signorum signatorūq^z eam coherētiā arbitror ut alterum ex altero necessario consequatur. Cur ita crediderim(nisi te curialiū nuge detinēt)audi. Rex ezechias egrotauit ad mortem. An non credis regem iuda medicum iuuenisse qui vrine et pulsus et multiplicium prenósticorū iudicio morbi deprehenderet quantitatem? Deinde responsum mortis forte acceperat in corpore suo qui eo vsq^z perductus est/ut se victum vltierius non speraret. Postremo spiritus sanctus mortem nunciabat astare pre foribus. Quod signum certius queris? Quid certum est(vt de aliis taceam) si de testimonio dubitas spūs sancti? An negabis esaiā dixisse. In spiritu morieris & nō viues? Vixit tamen & non mortuus est:adiectis ei annis quindecim per misericordiam eius qui futurorum eventus in sua posuit potestate. Et forte mortem quam natura vitaliūq^z defect⁹ intentabant:quia ille per penitentiam mortuus est in culpa: vltierior cōminantis dei absorbuit misericordia. ¶ Achab quoq^z rex impiissimus cum iezabel non tam cōiugio q^z crudelitate cōiuncta:cū vineam sancti nabute cruore possedisset/mortem iminētem dñō prenūciante expectabat. Si mihi nō credis q^z ea de⁹ ipē prenūciauerit:audi helyam. Ait em: hec dicit dominus Occidisti et possedisti. Itemq^z. In quo loco linxerūt canes sanguinem naboth:ibi lingēt sanguinē tuum: & iezabel comedent canes ante muros iezrael. Quod cū audisset achab scidit vestimenta sua:& posuit saccū sup carnem suam:ieiunavitq^z et dormiuit in cilicio. Factusq^z est sermo domini ad helyā dicens. Quia reueritus est achab faciē meam nō inducā malum in diebus eius. ¶ Ecce pena que debebatur achab:quia penitētiā egit differetur in posteros:& iezabel in scelere perseuerās/presenti iudicio cōdemnatur. Vna eadēq^z fuit sentētia:qui sanguinem achab & iezabel canib⁹ exponebat/& tamē p parte mutatur/& pro parte manet immobilis:auctore tēpor^z sic oīa disponēte. ¶ Sic & nūiuite a presenti excidio liberati domini flexere sentētiā ex edicto regis & principū / agentes penitentiā ad predicationem.

Rex ezechias
Ibec hystoria
habet. iii. Re
gum. ii. et. ii.
¶ Paral. xxxij.

Achab:
iii. Reg. xxj.
et. xxij.

Helyas.

Haboth:
Iezabel.

Helyas.

Piniuite:
Joh. iii.

Polycratici de Curialiū nūgis.

Jonas.
Jupiter.
Mars.
Plautus co-
mīcūs.

Cōtra fidem
gentilium.

Lucanus.

Roma.

Nabugodo-
nosor; Daniel.

Danielis, x.

ione. Numqd tibi videtur verior & fidelior sentētia iouis & ma-
tis q̄ sententia creatoris? Non vtiq̄ plauti consilio acquiesces: si
istud virium planetis ascriperis. Cū enim sicut fanta mandroge-
rum percūctaretur: an illi sint planete placādi: qui numeris totū
rotant: eos mandroger? nec visu faciles/nec dictū affabiles esse
respōdit/adiūciens q̄ athomos in ore volūt: stellas numerat/so-
la mutare non possit sua. **C** Sic itaq; a dispositiōe syderum eu-
tū necessitatē ingerit: vt illos sale satis urbano elegāter irri-
deat qui visum exercēt in p̄templatione eoꝝ qui visum fugiūt:
& interpellat eos qui loqui dēdignant. Et cū athomos ī ore vol-
uāt: verendū est ne si athomus genelliaco forte intercidat in ex-
cipienda sentētia celestium labaf. Sit ergo eorum insignis au-
toritas dū stabilis/& incōmūsa maneat creatoris. Certe quicqd
tibi mars tu? aut iupiter suggerat de? verax est: & tu dum illis
plusq̄ deo credis es pernicioſissime mendax. Astra quidem sūt
mēdacia in cōspectu eius: sed & in angelis suis repperit prauita-
tē: vt tñ verum fatear: tibi astra non mentiūtur: sed tu ipse: q̄ de-
ciperis tibi imputa. **Q**uis em̄ te coegit falsum putare? **Q**uis ea
que preeūtib⁹ signis ventura coniectas imutabilia esse pluasit?
An falleris eo q̄ sigul⁹ sibilās: aut hic mund⁹ ait nulla sine lege
p̄ eū ī Errat/et in certo volūt sydera motu. Aut si sata mouēt
vrbī generiq; paratur humano matura lues. Itemq; manifesti?
subiicit:& superos qd pdest poscere finē? Cūn domino pax ista
venit duc romā malorū Cōtinuam seriēm: clademq; in tempo-
ra multa. Protrahe ciuilī tantū iam libera bello. Sed proculdu-
bio multi dii tui futuriū bellū amouere non poterant: quia multi
immo potius nulli sūt. Hoc tamen vnius & deus & domin⁹ om-
niū potuisset. Nouit em̄ ille mutare sentētiam: et si tu beneficio
eius māliciam finias. Vnde & nabugodonosor cōſilio danielis
peccata elomofinis redimēs: & iniquitates ī misericordiis pa-
perū suām dñi īminētē ad tēp⁹ effugit: donec in aula babilonis
gloriādo diceret. Nōne hec est babilon magna quā ego cōdidi
in domo regis in robore fortitudinis mee: et ī gloria noīs mei?
Sic ergo elationis voce ī ſeipm iā fugiētē dei ſuām retrocauit.
C Q̄ sentētia dei moueri pōt: q̄ p̄ſiliū dei imutabile est: & volū-
tas dei p̄ma oīm cā/& q̄ matthesis via dānatiōis. Ca. XXVI.

Vm itaq; immutabilis dei sentētia possit moueri er-
rantium et discurrentium syderū sermo manebit im-
mobilis? Sed quociq; modo sententia moueat: p̄ſiliū
dñi manet in eternū. **Q**d aut p̄ſiliū: volūtātē dei ſignū